

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

36. Theophrastus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Theophrastus.

CAPVT XXXVI.

Theoph. dicitur antea Tyrtamus. Theophrasto nomen dedit loquendi diuinitas, cum antea Tyrtamus vocaretur. Hic in Aristotelis sinu educatus ingenio acri, veloci, & planè igneo, ad eam gloriam effloruit, vt non sine causa à Cicerone Philosophorum eruditissimus, & elegantissimus fuerit appellatus. Quippe cum magno præceptorum successisset, magnus, & extra omnem ingenij aleam discipulus, ad duo auditorum millia habuit, totius Græciæ frequentissimo concursu celebratus. Atque inter has eloquentiæ laureas: vir facundissimi oris consenuit, & cum annum octogésimum excessisset, moriens tamen accusasse naturam dicitur, quod Ceruis, & Cornicibus diuturnam vitam, quorum id nihil interesset hominibus, quorum maximè interfuisse, tam exiguam dedisset. Tum conuersus ad discipulos, *in vita plus esse dixit vanitatis, quam utilitatis, amore autem gloria nihil esse inanius,* atque inter hæc verba animam exhalauit, pulcherrimè, si quando alias, philosophatus. Character eius politus est, amœnus, elegans, totus affluens viceribus: tum præcipuè in exprimendis, effingendisque hominum moribus, pollet dexteritate quadam singulari, ex quo Theophrasto tantopere delectatus est Cicero, vt eum amicum suum, & delicias nominaret. Cumque oris ad eodè rotundi esset, & planè Attici, sapuit tamen pronuntiatio aliquid peregrinum, & Erectum, inde enim erat oriundus. Itaque cum percontaretur ex anicula quadam, quanti aliquid venderet, & respondisset illa, atque addidisset, hospes, nō posse minoris, tulit molestè se non posse effugere hospitis speciem, cum ætatem ageret Athenis, optimeque loqueretur.

Ad duo millia auditorum habuit.

Morienti extrema verba. Vide Laertium.

Demetrius Phalerens.

CAPVT XXXVII.

Theophrasti factus Demetrius Phalerens vir politissimi ingenij, qui tempore Atheniensem magna imprimis gloria administravit. Nam illi, quorū anni currunt dies, tot sunt erectæ statuæ, lenocinante principij fortuna. Sed mox rotæ turbine excussus, inconstantia rerum humanarum fidem fecit: nam trecentæ, &

sexaginta statuæ, quæ eius nomini erant positæ, partim contritæ sunt, partim etiam in maculas constatæ.

Ipsè extorris in Ægypto aspide ad corpus admota, vita priuatus est. De eius stylo nihil clarius dici potest, quàm quod à Cicerone pronuntiatum est.

Successit, inquit, senibus adolescens Demetrius Phalereus, u. aditissimus ille quidem horum omnium, sed non tam armis institutus, quàm palestæ: itaque delectabat magis Athenienses, quam mouebat: processerat enim in solem, & puluerem, non vt è militari tabernaculo, sed vt è Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Hic primus inflexit orationem, & eam mollem, teneramque reddidit, & suavis, sicut fuit, uideri maluit, quàm grauis. Adde, eius sermonem, quasi stellis uerborum illuminari, quo testimonio nihil potest esse grauius. Vtinam præclari ingenij monumenta extarent pleniora: nam qui circumferitur liber de elocutione, non est meo quidem iudicio Demetrii Phal. sed alius ex his XIII. quos commemorat Diogenes Laert. hoc vel illud vnum arguit, quod initium libri sit satis politum, finis confusus, & ineptus. Deinde is author quisquis fuit, Demetrii Phal. testimonio utitur in hoc libello (quicquid dicat Victorius) prudentis scriptoris modestiam non saperet, si Demetrio tribueretur.

Deinde sui in tertia persona sine vlla declaratione non meminit. Ab eo tempore peregrinatum dicunt eloquentiam varias insulas peragisse, & externis se moribus obleuisse. Verum postquam Græcia sub Imperatoribus suppresso armorum studio, tota in literis consenuit, Nusquam maior vis eloquentiæ, nusquam vehementiores ingeniorum emissiones extiterunt. Floruit illis temporibus Amaltheæ cornu Dion. Prusæus. Floruit Herodes Atticus, cuius omnes sophistæ particula: quædam videbantur: floruit præcox naturæ miraculum Hermogenes, & Eustathius Cappadox, Saporis triumphator, & Proarelius, uina quædam, & spirans Mercurij imago, magnus denique eloquentiæ artifex Libanius, & ipsè Apostatæ nomine notior Iulianus, qui omnes magni in dicendo extiterunt, cum alijs innumeris, quos apud Philostratum, & Eunapium licet legere. Absit tamen vt istos cum nostris Basilij, Gregorij, Chrylostomi, Ambrosij, Hieronymis, Augustinis, audeam commiscere, quibus peculiatis in sacra eloquentia locus debetur.

Nunc